ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 23.5.2022 г.
COM(2022) 613 final

Препоръка за

**ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**

**относно националната програма за реформи на Хърватия за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2022 г.**

{SWD(2022) 613 final} - {SWD(2022) 640 final}

Препоръка за

# ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

## относно националната програма за реформи на Хърватия за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2022 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики[1], и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси[2], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета[3], с който бе създаден Механизъм за възстановяване и устойчивост, влезе в сила на 19 февруари 2021 г. По Механизма за възстановяване и устойчивост се предоставя финансова подкрепа за осъществяването на реформи и инвестиции, водещи до фискален стимул, финансиран от Съюза. Той допринася за икономическото възстановяване и за осъществяването на устойчиви и увеличаващи растежа реформи и инвестиции, по-специално за насърчаването на екологичния и цифровия преход, като същевременно укрепва устойчивостта и потенциалния растеж на икономиките на държавите членки. Той спомага също за укрепване на устойчивите публични финанси и за стимулиране на растежа и създаването на работни места в средносрочен и дългосрочен план. Максималното финансово участие за държава членка в рамките на Механизма за възстановяване и

[1] ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

[2] ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

[3] Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

устойчивост [беше] актуализирано на [XX] юни 2022 г. в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2411.

(2) На 24 ноември 2021 г. Комисията прие годишния обзор на устойчивия растеж, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2022 г. Тя надлежно взе предвид съвместния ангажимент, потвърден на социалната среща на върха в Порто през май 2021 г., за по-нататъшно прилагане на Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. На 25 март 2022 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 24 ноември 2021 г. Комисията прие също доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Хърватия е една от държавите членки, за които е необходим задълбочен преглед[4]. На същата дата Комисията прие предложението за съвместния доклад за заетостта за 2022 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права, което беше прието от Съвета на 14 март 2022 г.

(3) След световната пандемия нахлуването на Русия в Украйна значително промени геополитическия и икономическия контекст. Последиците от нахлуването върху икономиките на държавите членки бе усетено например чрез по-високите цени на енергията и храните и по-слабите перспективи за растеж. По-високите цени на енергията са особено тежки за най-уязвимите домакинства, живеещи в енергийна бедност. В ЕС се наблюдава и безпрецедентен приток на хора, бягащи от Украйна. В този контекст на 4 март 2022 г. за първи път беше задействана Директивата за временна закрила[5], с която на разселените лица от Украйна беше предоставено правото на законно пребиваване в ЕС, както и достъп до образование и обучение, пазара на труда, здравеопазване, жилищно настаняване и социално подпомагане.

(4) Като се има предвид бързо променящата се икономическа и геополитическа ситуация, през 2022 г. европейският семестър възобновява широкообхватната си координация на икономическите политики и политиките по заетостта, като същевременно се усъвършенства в съответствие с изискванията за изпълнение на Механизма за възстановяване и устойчивост, както е посочено в годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. Изпълнението на приетите планове за възстановяване и устойчивост е от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като плановете обхващат всички или значителна част от съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през циклите на семестъра за 2019 г. и 2020 г. Специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г. и 2020 г. продължават да бъдат също токова важни и за плановете за възстановяване и устойчивост, които са преразгледани, актуализирани или изменени в съответствие с членове 14, 18 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/241, в допълнение

[4] Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

[5] Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1).

към всички специфични за всяка държава препоръки, отправени до датата, на която е представен измененият план.

(5) Общата клауза за дерогация се прилага от март 2020 г.[6] В съобщението си от 3 март 2021 г.[7] Комисията изрази също становището си, че решението за дезактивиране или продължаване на прилагането на общата клауза за дерогация следва да се основава на цялостна оценка на състоянието на икономиката, като равнището на икономическата активност в ЕС или еврозоната се сравнява с равнищата отпреди кризата (края на 2019 г.) като ключов количествен критерий. Повишената несигурност и силните рискове от влошаване на икономическите перспективи в контекста на войната в Европа, безпрецедентното покачване на цените на енергията и продължаващите смущения във веригата на доставки оправдават удължаването на срока на действие на общата клауза за дерогация на Пакта за стабилност и растеж до 2023 г.

(6) Съгласно подхода, изложен в становището на Съвета от 18 юни 2021 г. относно програмата за конвергенция за 2021 г., понастоящем фискалната позиция се измерва най-добре като промяната в първичните разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите), без свързаните с COVID-19 временни извънредни мерки, но с разходите, финансирани чрез неподлежаща на възстановяване подкрепа (безвъзмездни средства) от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС, в сравнение със средносрочния потенциален растеж[8]. Освен общата фискална позиция, за да се прецени дали националната фискална политика е предпазлива и дали съставът ѝ допринася за устойчиво възстановяване, което е в съответствие с екологичния и цифровия преход, се обръща внимание и на развитието на финансираните на национално равнище[9] първични текущи разходи (без дискреционните мерки по отношение на приходите и без свързаните с кризата, предизвикана от COVID-19, временни извънредни мерки) и инвестиции.

(7) На 2 март 2022 г. Комисията прие съобщение, в което предоставя общи насоки за фискалната политика през 2023 г., предназначени да подпомогнат държавите членки да изготвят програмите за стабилност и конвергенция и по този начин да укрепят координацията на политиките[10]. Комисията отбеляза, че въз основа на макроикономическите перспективи от зимната прогноза за 2022 г. преминаването от съвкупна подкрепяща фискална позиция през 2020—2022 г. към в голяма степен неутрална съвкупна фискална позиция през 2023 г. ще изглежда подходящо, като същевременно остава готовността да се реагира на променящата се икономическа ситуация. Комисията обяви, че фискалните

---

6 Съобщение на Комисията до Съвета относно активирането на общата клауза за дерогация, предвидена в Пакта за стабилност и растеж, Брюксел, 20.3.2020 г. (COM(2020) 123 final).

7 Съобщение на Комисията до Съвета „Една година от началото на пандемията от COVID-19: ответни мерки на фискалната политика“, 3.3.2021 г. (COM(2021) 105 final).

8 Прогнозите за фискалната позиция и нейните компоненти в настоящата препоръка представляват оценки на Комисията, основани на хипотезите, залегнали в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. Оценките на Комисията на средносрочния потенциален растеж не включват положителното въздействие на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и които могат да стимулират потенциалния растеж.

9 Не се финансира с безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС.

10 Съобщение от Комисията до Съвета: Насоки за фискалната политика за 2023 г., Брюксел, 2.3.2022 г., COM (2022) 85 final.

препоръки за 2023 г. следва да продължат да бъдат диференцирани в отделните държави членки и да вземат предвид възможното разпространение на ефекти между отделните държави. Комисията прикани държавите членки да отразят насоките в своите програми за стабилност и конвергенция. Комисията пое ангажимент да следи отблизо икономическото развитие и при необходимост да адаптира своите насоки за политиките най-късно с пролетния пакет за семестъра от края на май 2022 г.

(8) По отношение на фискалните насоки, предоставени на 2 март 2022 г., фискалните препоръки за 2023 г. отчитат влошените икономически перспективи, повишената несигурност и допълнителните рискове от влошаване, както и по-високата инфлация в сравнение със зимната прогноза. С оглед на тези съображения фискалните мерки трябва да увеличат публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход и енергийната сигурност и да поддържат покупателната способност на най-уязвимите домакинства, за да се смекчи въздействието на покачването на цените на енергията и да се спомогне за ограничаване на инфлационния натиск и неговите вторични ефекти чрез целенасочени и временни мерки; фискалната политика трябва да остане гъвкава, за да се адаптира към бързо променящите се обстоятелства, и да бъде диференцирана в отделните държави в зависимост от тяхното фискално и икономическо положение, както и от това в каква степен са изложени на кризата и притока на разселени лица от Украйна.

(9) На 14 май 2021 г. Хърватия представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка в приложение V към посочения регламент. На 20 юли 2021 г. Съветът прие своето решение за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Хърватия[11]. Отпускането на траншовете зависи от решение на Комисията, взето в съответствие с член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241, че Хърватия е изпълнила задоволително съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета. Задоволителното изпълнение предполага, че постигането на предходните ключови етапи и цели е запазено.

(10) На 28 април 2022 г. Хърватия представи своята национална програма за реформи за 2022 г., а на 29 април 2022 г. — своята програма за конвергенция за 2022 г., спазвайки крайния срок, определен в член 4 от Регламент (ЕО) № 1466/97. Двете програми бяха оценени заедно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241 националната програма за реформи за 2022 г. отразява също шестмесечното докладване на Хърватия относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост.

(11) На 23 май 2022 г. Комисията публикува доклада за Хърватия[12] за 2022 г. В него беше оценен напредъкът на Хърватия в изпълнението на съответните

[11] Решение за изпълнение на Съвета от 6 юли 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Хърватия (ST 10149 2021).

[12] SWD(2022) 613 final.

специфични за нея препоръки, приети от Съвета през 2019 г., 2020 г. и 2021 г., и беше направен преглед на изпълнението от Хърватия на плана за възстановяване и устойчивост въз основа на набора от показатели за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени пропуски по отношение на предизвикателствата, които не са разгледани или са само частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, както и по отношение на новите и нововъзникващите предизвикателства, включително породените от руското нахлуване в Украйна. В него бяха оценени също напредъкът на Хърватия при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на ЕС в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.

(12) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Хърватия и публикува резултатите от него на 23 май 2022 г[13]. Комисията заключи, че в Хърватия вече няма прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално беше постигнат значителен напредък в намаляването на частната задлъжнялост и нетните външни задължения, докато държавният дълг остава голям, но се върна към низходящата траектория, която беше довела до значителни подобрения преди пандемията.

(13) На 20 юли 2020 г. Съветът препоръча на Хърватия да предприеме през 2020 г. и 2021 г. всички необходими мерки, в съответствие с общата клауза за дерогация, за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Освен това той препоръча на Хърватия, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискални политики, насочени към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и гарантиране на устойчивостта на дълга, като същевременно засили инвестициите. През 2021 г. въз основа на данни, потвърдени от Евростат, дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Хърватия намаля от 7,3 % от БВП през 2020 г. на 2,9 % през 2021 г. Ответните мерки на фискалната политика на Хърватия подпомогнаха икономическото възстановяване през 2021 г., а временните спешни мерки за подкрепа намаляха от 3,3 % от БВП през 2020 г. на 2,1 % през 2021 г. Мерките, предприети от Хърватия през 2021 г., са в съответствие с препоръката на Съвета от 20 юли 2020 г. Дискреционните бюджетни мерки, приети от правителството през 2020 г. и 2021 г., бяха предимно временни или съпътствани от компенсаторни мерки. В същото време някои от дискреционните мерки, приети от правителството през 2021 г., не бяха временни или съпътствани от компенсаторни мерки, състоящи се главно от намаляване на данъка върху доходите на физическите лица и предприятията, възлизащо общо на 0,5 % от БВП. Въз основа на данни, потвърдени от Евростат, консолидираният държавен дълг възлезе на 79,8 % от БВП през 2021 г.

(14) Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за конвергенция за 2022 г. е предпазлив през 2022 г. и оптимистичен след това. Правителството предвижда реалният БВП да нарасне с 3,0 % през 2022 г. и с 4,4 % през 2023 г. За сравнение в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда по-силен растеж на реалния БВП от 3,4 % през 2022 г. и по-слаб растеж от 3,0 % през 2023 г., като разликата отразява главно

[13] SWD(2022) 633 final.

очакванията на хърватските власти за по-слаб растеж през 2022 г. на реалното потребление на домакинствата. В своята програма за конвергенция за 2022 г. правителството очаква номиналният дефицит леко да намалее до 2,8 % от БВП през 2022 г. и до 1,6 % през 2023 г. Лекият спад през 2022 г. отразява главно растежа на икономическата активност и отмяната на повечето спешни мерки. Според програмата съотношението държавен дълг/БВП се очаква да се намалее до 76,2 % през 2022 г. и да спадне до 71,7 % през 2023 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата за изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда бюджетен дефицит за 2022 г. и 2023 г. в размер съответно на 2,3 % от БВП и 1,8 % от БВП. Той е по-малък от дефицита, предвиден за 2022 г., и по-голям от дефицита, предвиден за 2023 г. в програмата за конвергенция, главно поради по-ниското равнище на разходите, очаквано от Комисията през 2022 г. за бруто образуване на основен капитал и други разходи. Освен това прогнозата на Комисията предполага малко по-малка промяна на равнището както на приходите, така и на разходите, дължаща се на разликата в прогнозите за инфлацията. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда по-ниско съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП от 75,3 % през 2022 г. и по-високо равнище от 73,1 % през 2023 г.

Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. средносрочният (10-годишният) среден потенциален растеж на БВП се оценява на 2,2 %. Тази прогноза не включва обаче въздействието на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и могат да стимулират потенциалния растеж на Хърватия.

(15) През 2022 г. правителството постепенно премахна по-голямата част от мерките, предприети в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19, така че се очаква временните спешни мерки за подкрепа да намалеят от 2,1 % от БВП през 2021 г. на 0,4 % през 2022 г. Държавният дефицит през 2022 г. е засегнат от мерките, приети за противодействие на икономическото и социалното въздействие на повишените цени на енергията, които според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се оценяват на 0,4 % от БВП през 2022 г. и 0,2 % от БВП през 2023 г.[14] Тези мерки се състоят главно от социални трансфери към най-бедните домакинства, подкрепа за предприятията и намаляване на косвените данъци върху потреблението на енергия. Тези мерки са предимно временни. Ако обаче цените на енергията останат високи и през 2023 г., някои от тези мерки биха могли да бъдат продължени. Някои от тези мерки не са целенасочени, по-специално повсеместното намаляване на косвените данъци върху потреблението на енергия. Бюджетният дефицит е повлиян и от разходите за осигуряване на временна закрила на разселените лица от Украйна. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. тези разходи се очаква да бъдат 0,1 % от БВП през 2022 г. и 0,1 през 2023 г.[15]

---

[14] Числата представляват равнището на годишните бюджетни разходи за мерките, предприети от есента на 2021 г. насам, включително текущите приходи и разходи, както и, когато е уместно, мерките за капиталови разходи.

[15] Очаква се общият брой на разселените лица от Украйна в ЕС постепенно да достигне 6 милиона до края на 2022 г. Тяхното географско разпределение се изчислява въз основа на големината на установилата се диаспора, относителното население на приемащата държава членка и актуалното разпределение на разселените лица от Украйна в целия ЕС към март 2022 г. За бюджетните разходи за едно лице оценките се основават на модела за микросимулация Euromod

(16) На 18 юни 2021 г. Съветът препоръча на Хърватия[16] през 2022 г. да поддържа подкрепяща фискална позиция, включително импулса, осигурен от Механизма за възстановяване и устойчивост, и да запази финансираните на национално равнище инвестиции. Съветът препоръча също на Хърватия да контролира нарастването на национално финансираните текущи разходи. Той препоръча също така Хърватия да провежда, когато икономическите условия позволяват това, фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и осигуряване на фискална устойчивост в средносрочен план, и същевременно към увеличаване на инвестициите с цел стимулиране на потенциала за растеж.

(17) През 2022 г. въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. и въз основа на информацията, включена в програмата за конвергенция на Хърватия за 2022 г., фискалната позиция се очаква да бъде подкрепяща на равнище + - 1,8 % от БВП, както бе препоръчано от Съвета[17]. Хърватия планира да предоставя непрекъсната подкрепа за възстановяването, като използва Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции, както беше препоръчано от Съвета. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и други средства от ЕС, се прогнозира да нарасне с 0,5 процентен пункт от БВП в сравнение с 2021 г. Очаква се инвестициите, финансирани на национално равнище, да доведат до експанзионистичен принос към фискалната позиция в размер на 0,4 процентен пункт през 2022 г.[18] Поради това Хърватия планира да запази инвестициите, финансирани на национално равнище, както бе препоръчано от Съвета. Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) през 2022 г. се очаква да доведе до експанзионистичен принос в размер на 1,0 процентен пункт към цялостната фискална позиция. Този съществен експанзионистичен принос включва допълнителното въздействие на мерките за справяне с икономическото и социалното въздействие на повишените цени на енергията (0,4 % от БВП), както и разходите за осигуряване на временна закрила на разселените от Украйна лица (0,1 % от БВП), докато по-големите разходи за междинно потребление, отразяващи отчасти по-високата инфлация, също се очаква да допринесат за растежа на нетните текущи разходи. По тази причина, въз основа на настоящите прогнози на Комисията, Хърватия не контролира в достатъчна степен увеличението на финансираните на национално равнище текущи разходи през 2022 г.

(18) В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. фискалната позиция се очаква да бъде -0,7 % от БВП през 2023 г., при условие че политиката остане

---

на Съвместния изследователски център на Комисията, като се вземат предвид както паричните преводи, така и обезщетенията в натура като образование и здравеопазване, на които лицата може да имат право.

16 Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция за 2021 г. на Хърватия (ОВ C 304, 29.7. 2021 г., стр. 48).

17 Отрицателният (положителният) знак на показателя съответства на превишение (недостиг) на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за експанзионистична (рестриктивна) фискална политика.

18 Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат леко рестриктивен принос от 0,1 процентни пункта от БВП.

непроменена[19]. Очаква се през 2023 г. Хърватия да продължи да използва безвъзмездните средства от Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции в подкрепа на възстановяването. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и други средства от ЕС, се прогнозира да нарасне с 0,5 процентен пункт в сравнение с 2022 г. Предвижда се финансираните на национално равнище инвестиции да имат леко експанзионистичен принос към фискалната позиция от 0,1 процентен пункт през 2023 г.[20] Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) през 2023 г. се очаква да има до голяма степен неутрален принос в размер на -0,2 процентен пункт към цялостната фискална позиция. Това включва въздействието от постепенната отмяна на някои мерки, предприети в отговор на по-високите цени на енергията (0,2 % от БВП). Поради това като цяло неутралният принос на финансираните на национално равнище текущи разходи зависи отчасти от постепенната отмяна на мерките срещу последиците от по-високите цени на енергията, както е планирано понастоящем.

(19) В програмата за конвергенция за 2022 г. се очаква дефицитът по консолидирания държавен бюджет да намалее до 1,6 % от БВП през 2024 г. и до 1,2 % през 2025 г. Поради това се планира дефицитът по консолидирания държавен бюджет да остане под 3 % от БВП до 2025 г. Според програмата съотношението държавен дълг/БВП се очаква да се намалее до 2025 г., по-специално като намалее до 68,9 % през 2024 г. и да спадне до 66,9 % през 2025 г. Въз основа на анализа на Комисията рисковете за устойчивостта на дълга изглеждат средни в средносрочен план.

(20) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции, които трябва да бъдат изпълнени до 2026 г. Те спомагат за преодоляването на всички или на значителна част от икономическите и социалните предизвикателства, очертани в специфичните за държавата препоръки, отправени от Съвета до Хърватия в рамките на европейския семестър през 2019 г. и 2020 г., в допълнение към всички специфични за държавата препоръки, отправени до датата на приемане на плана.

(21) По-специално планът е насочен към специфичните за държавата препоръки с реформи за укрепване на бюджетната рамка, активни мерки на политиката за заетостта и образователна реформа за подобряване на достъпа до образование и неговото качество и адекватност спрямо пазара на труда. Предизвикателствата, пред които е изправена хърватската здравна система, са взети предвид чрез мерки за подобряване на ефикасността, качеството, достъпността и финансовата устойчивост, която беше особено засегната от пандемията от COVID-19. Освен това специфичните за държавата препоръки в тези области са отразени в плана

[19] Отрицателният знак на показателя съответства на превишение на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за експанзионистична фискална политика.

[20] Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат леко рестриктивен принос от 0,1 процентни пункта от БВП.

чрез постигане на напредък в декарбонизацията на енергийния сектор, повишаването на цялостната енергийна ефективност и съсредоточаването на инвестициите върху устойчивия транспорт и цифровата инфраструктура и услуги. В допълнение, планът съдържа широкообхватни мерки за подобряване на ефективността на публичната администрация и съдебната система, за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупцията, за подобряване на бизнес средата и за подпомагане на инвестициите в научните изследвания и иновациите, както и за подобряване на тяхната адекватност спрямо политиката.

(22) Изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Хърватия се очаква да допринесе за постигането на по-нататъшен напредък в екологичния и цифровия преход. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата в Хърватия представляват 40,3 % от общия размер на отпуснатите по плана средства, докато мерките в подкрепа на целите в областта на цифровите технологии възлизат на 20,4 % от този общ размер. Пълното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие със съответните ключови етапи и цели ще помогне на Хърватия да се възстанови бързо от последиците от кризата с COVID-19, като същевременно укрепи своята устойчивост. Системното участие на социалните партньори и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде важно за успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, както и на други икономически политики и политики в областта на заетостта, които излизат извън рамките на плана, за да се гарантира широка ангажираност с цялостната политическа програма.

(23) Хърватия все още не е представила споразумението за партньорство и другите програмни документи в областта на политиката на сближаване[21]. В съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. Хърватия ще вземе предвид съответните специфични за нея препоръки при програмирането на фондовете на политиката на сближаване за периода 2021—2027 г. Това е предварително условие за подобряване на ефективността и максимално увеличаване на добавената стойност на финансовата подкрепа, която ще бъде получена от фондовете на политиката на сближаване, като същевременно се насърчават координацията, взаимното допълване и съгласуваността между тези фондове и други инструменти и фондове на Съюза. Успешното прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост и програмите по линия на политиката на сближаване зависи и от премахването на пречките пред инвестициите в подкрепа на екологичния и цифровия преход и балансираното териториално развитие.

(24) В отговор на мандата, възложен от държавните и правителствените ръководители на ЕС във Версайската декларация, планът REPowerEU има за цел постепенно да бъде премахната зависимостта на Европейския съюз от вноса на изкопаеми горива от Русия във възможно най-кратък срок. За тази цел в диалог с държавите членки се определят най-подходящите проекти, инвестиции и

[21] Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика. ОВ L 231, 30.6.2021, стр. 159.

реформи на национално, регионално и европейско равнище. Целта на тези мерки е да се намали цялостната зависимост от изкопаеми горива и да се замени вносът на изкопаеми горива от Русия.

(25) Хърватия пое ангажимент постепенно да премахне въглищата е производство на електроенергия до 2033 г. През 2020 г. Хърватия достигна дял от 28 % на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия, като надхвърли целта си от 20 %. Хърватия трябва да ускори усилията за декарбонизация, включително в промишлеността, да намали зависимостта от вноса на енергия от Русия, и да предприеме мерки за насърчаване на интеграцията в единния пазар. През 2021 г. вносът на руски газ е съставлявал 22 % от всички доставки на природен газ, докато 57 % е бил внесен чрез новия терминал за втечнен природен газ (ВПГ) (действащ от началото на 2021 г.). Газът и нефтът представляват съответно 30,3 % и 33,7 % от хърватския енергиен микс. Препоръчва се инвестициите във всякаква нова инфраструктура и мрежи, свързани с природния газ, да бъдат съобразени с бъдещето, когато е възможно, за да се улесни тяхната дългосрочна устойчивост чрез бъдеща промяна на предназначението им за устойчиви горива.

Що се отнася до добива на сигурна и достъпна енергия от възобновяеми източници, остава значителен потенциал в областта на вятърната и слънчевата енергия, като те съставляват около 2,1 % от енергийния микс (с дялове съответно 13 % и 1 % от общата инсталирана мощност за производство на електроенергия), и геотермалните енергийни източници. Основните аспекти за подобряването на ефективността на енергийната система, сигурността на доставките и пазарната интеграция са: рационализиране на процедурите за издаване на разрешения за възобновяеми енергийни източници, подкрепа за развитието на енергийните общности и ускоряване на инвестициите във възобновяеми енергийни източници, включително от домакинствата и за маломащабни системи.

Ще са необходими допълнителни подобрения в мрежите за пренос и разпределение на електроенергия, за да се подкрепи екологичният преход, а инвестициите в съхранението на електроенергия ще бъдат от възлово значение за управлението на енергийна система с голям дял на възобновяеми енергийни източници. Подобрения са необходими и в сектора на отоплението и охлаждането, най-вече като централните и индивидуалните отоплителни системи, захранвани с изкопаеми горива, преминат направо към възобновяеми енергийни източници или към ползване на електроенергия.

(26) Що се отнася до енергийната ефективност, необходими са мерки за ускоряване на саниране на сградите, изграждане на енергийно ефективни жилища, по-специално социални жилища и подмяна на газовите и нефтените котли с термопомпи и други по-ефективни и екологосъобразни решения. Освен това са необходими повече действия за намаляване на зависимостта на хърватския транспортен сектор от нефта, по-специално като се увеличи използването на обществения транспорт и по-нататъшното му екологизиране, използване на интелигентни транспортни системи, по-широко ползване на станции за зареждане и транспорт въз основа на електроенергия и водород, инвестиции в инфраструктура за мобилност и по-широко навлизане на превозни средства с нулеви и ниски емисии. За да постигането на съответствие с целите „Подготвени за цел 55“, ще е необходима още по-голяма амбиция за намаляване на емисиите

на парникови газове и увеличаване на енергията от възобновяеми източници и повишаване на енергийната ефективност.

(27) Въпреки че по-бързото преминаване към неутралност по отношение на климата и премахването на изкопаемите горива ще доведе до значителни разходи за преструктуриране в някои сектори, Хърватия може да използва Механизма за справедлив преход в контекста на политиката на сближаване, за да смекчи социално-икономическото въздействие на прехода в най-засегнатите региони. Освен това Хърватия може да използва Европейския социален фонд плюс, за да подобри възможностите за заетост и да засили социалното сближаване.

(28) С оглед на оценката на Комисията Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2022 г., като становището[22] му е изразено в препоръка 1 по-долу.

(29) На 10 юли 2020 г. хърватската куна беше включена в Европейския валутен механизъм II (ВМ II) като подготвителна стъпка към приемането на еврото. За да се запази икономическата и финансовата стабилност и да се постигне висока степен на устойчиво икономическо сближаване, хърватските власти поеха ангажимент да изпълняват конкретни мерки на политиката в областта на борбата с изпирането на пари, бизнес средата, управлението на публичния сектор и съдебната система. Напредъкът на Хърватия в изпълнението на необходимите изисквания за приемане на еврото ще бъде оценен в докладите за конвергенцията за 2022 г. на Европейската комисия и на Европейската централна банка.

ПРЕПОРЪЧВА на Хърватия да предприеме следните действия през 2022 г. и 2023 г.:

1. Да гарантира, че през 2023 г. нарастването на финансираните на национално равнище текущи разходи е в съответствие с цялостната неутрална политика, като вземе предвид продължаващата временна и целенасочена подкрепа за домакинствата и предприятията, които са най-уязвими по отношение на покачването на цените на енергията, както и във връзка с хората, бягащи от Украйна. Да има готовност да адаптира текущите разходи към променящата се ситуация. Да разшири публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход и за енергийната сигурност, включително като използва Механизма за възстановяване и устойчивост, RePowerEU и други фондове на ЕС. За периода след 2023 г. да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции.

2. Да продължи да изпълнява своя план за възстановяване и устойчивост в съответствие с ключовите етапи и цели, включени в Решението за изпълнение на Съвета от 20 юли 2021 г. Да представи програмните документи в областта на политиката на сближаване за периода 2021—2027 г., за приключи преговорите с Комисията по тях и за да започне да ги изпълнява.

3. Да диверсифицира вноса на изкопаеми горива и да намали цялостната зависимост от изкопаеми горива. Да ускори внедряването на енергия от възобновяеми източници, като се съсредоточи по-специално върху вятърните, слънчевите и геотермалните източници, включително чрез маломащабно производство на енергия от възобновяеми източници и развитието на енергийните общности, главно като рационализира административните процедури за издаване на разрешителни. Да модернизира допълнително

[22] Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

мрежите за пренос и разпределение на електроенергия и да инвестира в съхранението на електроенергия. Да увеличи действията за намаляване на търсенето на енергия, като подобри енергийната ефективност, главно в жилищните сгради, и да намали зависимостта от изкопаеми горива в секторите на отоплението и транспорта.

Съставено в Брюксел на […] година.

*За Съвета*
*Председател*